

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos poszt
soronként 5 kr-ával
számíttatnak.

Államférfiui tapintat.

Debreczen, február 22.

(—é—) A képviselőház szombati ülése ismét bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy báró Bánffy Dezső minden egyes kérdés megoldásával egy-egy újabb követ rakja le a nemzeti közvélemény talajában gyökerező kormányelnöki pozíciója biztos fundamentumának. Megtörtént ugyanis az, hogy a szélsőbal kivételével a képviselőháznak összes többi pártjai és pártonkívüli tagjai egyértelműleg elfogadták az általuk annyira szidott Bánffy Dezső indítványát. S ha figyelembe vesszük, hogy a szélsőbal is csak pour l'honneur du drapeau, nehogy saját pártvezérjét cserben hagyja, szavazott a miniszterelnök ellen, akkor lehetetlen be nem ismerni azt, hogy báró Bánffy Dezső a legélesebb államférfiui tapintattal megtalálta ennek a joggal kényesnek nevezett kérdésnek megoldásában azt, amit felszólalásában helyesen hangsúlyozott, amidőn azt mondta, hogy azt kell keresnünk ami mindnyájunkat egyesít, és kerülnünk kell mindent, ami esetleg elválaszthat.

Ennek a maximának kijelentésével Bánffy megint az ország tulnyomó többségéből álló közvélemény érzületét találta el, amelyben erre természetesen kellő

viszhang keletkezett. Már pedig az kétségtelen, hogy a hivatott vezetés magaslatán álló államférfiui sikereket kereső célja legfőképpen abban kell hogy álljon, hogy a közvéleménynek helyes irányítása mellett annak érzületét fölismerje. Ennek a tevékenységnek ritka nagy sikereit produkálta báró Bánffy Dezső a mult esztendőben, amidőn az ezredéves ünnepek alkalmával a korona és a nemzetközi viszonyt a meleg bizalom és az őszinte bensőség legmagasabb fokára emelte, a mely a nemzeti közérzületet örökre áthatotta. Ennek következménye az a közérzületi felfogás, amely a képviselőház tulnyomó részének abbéli szavazásában nyert kifejezést, hogy az 1848-iki alaptörvényeknek csakis mint ilyeneknek magukban véve, minden tovább menő vonatkozástól menten és különösen pártpolitikai momentumtól távol való megünneplése engedhető, mert ennek a keretnek túllépése monarkhikus érzelmeinkkel összeegyeztethetetlen.

1848. végre is az 1867-iki alkotmánynak szintén egyik alapköve s azért azt másként, mint ennek keretében megünnepleni nem lehet. Ez az oka annak, hogy br. Bánffy Dezső, mint egy közjogi alapon álló kormányelnöke a függetlenségi oldalról jövő indítvány ellenében a kormány részé-

ről előterjesztendő propositziók számára kívánta ez indítványozást fentartani.

Hogy Bánffy a kérdés elöl nem akar kitérni, azt határozottan kijelentette, amidőn kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy Kosuth Ferencz indítványának helyeselt része értelmében a kormány megfogja tenni indítványát. Alapos reményt táplálunk az iránt, hogy br. Bánffy Dezső tapintata és ügyessége megfogja találni a megoldásnak azt a módját, amely minden irányban kielégítő lesz.

Politikai hírek.

A Tisza grófok.

Tisza Kálmán fiait grófi rangra emelte a királyi kegy. Ehhez a magas kitüntetéshez alkalmasabb családot nehezen találhatott volna az uralkodó kegye. Tisza István már régen az atya nyomdokain jár s államférfiui tehetségei, széles műveltsége s komoly, alapos képzettsége kijelölték számára politikai és társadalmi életünkben az első helyet. A kik a másik két új gróft is ismerik, ifj. Tisza Kálmánt és Tisza Lajost, azok megvannak győződve, hogy a fiatalabbak is csakhamar bátyjuk mellé kerülnek, Ész, tehetség, függetlenség az ő hármas nagy fegyverük s most ehhez még rangot és czimert is kaptak, ez mindenesetre nagy kitüntetés, de a mely nem ér méltatlanokat.

Rambolla és a magyar liturgia.

A magyar ajku gör. katolikusok liturgiájának sorsa közeledik a végleges elintézéshez s mint az alábbi értesüléseink-

TÁRGZA.

Télidő.

Irta: Tömörkény István.

— Alig kél föl az embör, mán ujra fekszik — mondja Vadlövő Pál kurta szóval, így jellemezvén a telet.

Ez körülbelül így is igaz. Nyáron már a munkában első pihenőjét tartja a kintvaló, a mikor télen még mindig heverész, vagy alszik, ha tud. Am abba is bele lehet unni, mert igen közel van a keléshez az az idő, a mikor megint fekdüni kell. Hamar sötétedik, az ólomföldes ég kevés világa délután négy órakor már csak árnyakat vet a tanyaházba az apró ablakon keresztül és bizony takarékosan kell bánni a világítással. Az olaj drága, amibe ajánlatos ennél fogva a mértéktartás, de sok hely van még olyan is, a hol a lámpa helyett csak a régi kanóc ég: egylábu tányérra birka-faggyut tesznek, abból lóg egy darab vászon a tányér szélén, a hegyével fölfelé: az a világosság. Továbbá olyan az egész nap is, hogy estére kelve unalom már minden és ha meg van itatva a ló, legjobb lefeküdni.

Csak épen azt várják, mig a gyerek

hazajön az iskolából, ami sötétedés táján van. Itt az iskola is más. Nyáron, tavasszal, ősszel egyéb dolga van a puszták apró népének, minthogy tudományokat szedjen a fejébe. Télen ellenben annál szorgalmasabb. Már reggel elmegy, mihelyt kivirrad és apró lábaival küzködve járja a havat az iskoláig. — Biz az nincs valami közel s néhány kósza kutyával is meg kell az uton verekedni. Épp azért kis tarisznyájában az ebédjét is magával viszi, már amennyi éppen otthonról telik. Jó étel nagyon a kenyér is, ha nincs más. Mikor annak ideje eljön, eszik az iskolában s mindjárt étel után kezdődik a tanítás. Nem lehet ott olyan könnyen bánni az idővel, mint a városon, mert kevés ideje van a gyerekeknek arra, hogy a tanító elébe járjon. Mielőtt pedig alkonyodna, utnak indul megint, vissza a tanya felé és havas csizmákkal topog be a házba. Ezután már csak arra várnak még, hogy ha valamit holnapra tanulnia, vagy írnia kellene, azt még megtehesse. Mikorra pedig leszáll teljesen a sötét, körülbelül kialszik az ablakokban az utolsó mécsvilág is: a tanyák lefeküdtek, hogy átálmodják a hosszú éjszakát. — Messze van a virradat nagyon, valahol hét és nyolcz óra között.

A földmivelés talán azzal a gondolattal bírja ki az aratás óriási erőfeszítését,

azt a három hetet, a midőn naponta alig alszik három órát, hogy majd lehet aludni a télen. Ilyenkor ki is jut belőle szépen. Ezeknek a rövid napoknak, hosszú éjszakáknak nem is lehetne találobb nevet adni, mint „az az idő, a mikor egy nap kétszer esznek“.

A magyaros étkezés rendes sorozata: a reggeli, ebéd, vacsora megfoggy ilyenkor. A négyszeres, ötszörös evést amugy sem ismerik, uzsonna legföljebb a gyermeknél járja egy harapás kenyér képében. Am télen elvész a rendes szokás, mert oly rövid a nap, hogy abban háromszor enni lehetetlen. Reggel kilenc óra tájban és délután négykor, alkonyatidőben esznek.

Különben az erőfogyasztás sem igényli, mert nincs munka. Ami gondot az állatok adnak, könnyen elvégezhető. Azontul már csak barkácsolással tölti az idejét a tanyai. Kerítést igazgat, fokot farag a padlásjáró létrába és új nyelet csinál a fejszének. Ha ezzel elkészült, körülbelül alig tehet egyebet, minthogy pipaszónál nézi az időt, vagy a fehér tájat, melynek utján néha végigszalad valamely utasember szánkója. Senkinek eddig eszébe nem jutott, hogy a slójdót valahogy meg kellene honosítani itt, ahol télen át csupán azért nem dolgoznak az emberek mert ninesen mit.

Kivétel a vasárnap, amikor táncz

ruár 20

on!

is
at.

aló.

—52—8

zímére
észete.

a.

ü, élet-

ős cse-

n-

44 frt.
opogós,
Hedel-
Büttner
opogós,
Esperes

meggy
tb. stb.
raozk.
okban,
gazdag
g őszé
rtéből,
olana,
ból, az

széljé-

90 frt
65
85

ből kitetszik, az akciónak meg lesz az eredménye. A magyar gör. katolikus fő papi kar egyik kiváló tagjához, aki annak idején egy hosszú és kimerítő emlékiratban a kérdést a szentszék elé terjesztette, most egy levél érkezett Rampolla bíborostól, a mely hangsúlyozza az ügy rendkívüli fontosságát és ép azért — ugymond a levélíró — az ügy a legkomolyabb tárgyalásokat igényli és a kérdés a szentszék előtt állandóan megvitatás és tárgyalás alatt van. Végül a bíboros a magyar főpapot türelemre kéri mindaddig, amíg a végleges döntés el nem következik.

Külföld.

Csehek a kiegyezés ellen.

Az ifju-csehek választási proklamációja megjelent. Ebben a leghatározottabban kikelnek a Magyarországgal való gazdasági kiegyezés ellen és kijelentik, hogy inkább teljesen szakítanak Magyarországgal, mintsem oly kiegyezést fogadjanak el, a mely őket Magyarország javára teljesen tönkre tenné. A kiegyezéstől semmi esetre sem várhatják a helyzet javulását.

Bizanczi császárság.

Budapest, február 21.

Görögország egészen úgy viseli magát, mintha okult volna a konstantinápolyi rossz példán és nem biznék a hatalmak összetartásában, valamint kijelentéseik komolyságában. Hamarosan kénytelen lesz meggyőződni, hogy alaposan csalódott, a minthogy Törökország is erről fog meggyőződni, mihielyt kenyértörésre kerülne a sor a reformkérdésben. Jelentőségéhez mérten tudjuk méltányolni az uralkodó család és a kormány helyzetét népszerű követeléssel szemben. De hát már többször volt utcazi és képviselőházi tüntetés Athénben Kréta miatt és György király még sem vesztette el trónját, pedig nem foglalta el a szigetet. Most is, ha nyugodtan marad az ország és diplomáciai uton igyekszik értékesíteni a királyi család messzeható rokoni összekötteté-

seit a nemzeti törekvés javára, nem olyan bizonyos, hogy a király koronájával játszott volna. Hogy mégis inkább az agresszív utat választotta a görög kormány, az arra a gyanura ad okot, mintha Athénben téves értesüléssel bírtak volna a nagyhatalmak magatartásáról. Ez a tévedés igazán mélyreható volt, majdnem a vaksághoz lehet hasonlítani.

Miképen is tudták elképzelni a görögök, hogy a mikor Törökország integritásának alapján állva, a hatalmasságok egyértelmű akcióval a reformok elfogadására készülnek rábeszélni, vagy ha kell rákényszeríteni a szultánt, éppen akkor belenyugodjanak a status quo kiáltó megsértésébe Görögország részéről? Ilyesmit csak a népszerű áramlat által magával ragadott érzelmi politika tehetett föl Európáról. A legrosszabbul kiválasztott időpontban próbálta meg a fegyveres beavatkozást; akkor, a mikor Törökországgal szemben elfoglalt álláspontjuk a szoros értelmében kényszeríti a hatalmakat, hogy minél erősebben visszautasítsák ezt az agresszivitót. Mennyire elszámították magukat a görögök, látszik abból, hogy éppen ott, a hol a király rokonsága révén talált támogatást reméltek, Londonban, Berlinben és Pétervárott rosszalják a leghatározottabban és a legfeltűnőbbben meg gondolatlan föllépésüket. Ez a rosszalás különben általános és egyértelmű, megnyilatkozott a diplomáciai jegyzékeken kívül Kréta nemzetközi megszállásában, és ha Görögország továbbra is megmarad a megkezdett veszedelmes uton, meg fog nyilatkozni az országra sokkal súlyosabb következményeket maga után vonó rendszabályokban.

Ha ebben is kételkednének a görögök, úgy újból kellemetlen csalódással lesznek gazdagabbak. Épen azért, mert semmi kétség fönn nem foroghat Európa véleményére nézve, szinte érthetetlen az olyan nyilatkozat, a melyet a berlini görög követ tett egy olasz újságíró előtt. A tapintatos

diplomata egészen nyíltan azzal fenyegetőzött, hogy a konstantinápolyi 200 görög megostromolja a szultán palotáját, és a török birodalmat lángba borítja az ott élő több millió görög. Mintha Görögország már megizente volna a háborút Törökországnak, olyan tartózkodás nélkül adja görög fajrokonainak a gonosz tanácsokat! De az athéni kormány sem marad el berlini képviselője mögött. Nemesak megtagadja a flotta és a csapatok visszahívását, hanem még inkább újabb ezredeket küld Miklós trónörökös herceg vezetése alatt a thesszáliai határra. Szinte úgy látszik, mintha a sokat emlegetett görög nemzeti lelkesedést a bizanczi császárság visszaállításának agyremét keltette volna föl, amely egyszer már kísérlett ebben a században, a görög szabadságharcz idején. Nem tehetünk róla, de nagyon tragikomikusnak kell találnunk, ha félszázados függetlenség után esődbe jutott országot ilyen világraszóló ábrándok bántanak.

Szokolay Kornél.

Mulatságok.

Jelmez bál.

Szombaton éjjel zajlott le a Bika szálloda termeiben az idei farsang legfényesebb, legnépesebb és legsikerültebb bálja. A debreczeni jogász és tisztviselői kör lépett sorompóba, hogy egy feledhetetlen báléjjel öregbitse a parketten a multban elért kiváló sikereit.

A czélt teljesen elérte. A bálon ott volt Debreczen és a vidék valamennyi szép asszonya-leánya, szemkápráztató fényes jelmezekben és kitűnő kedvvel. A remek izléssel, pazarul díszített teremben elragadó látvány volt a jelmezes felvonulás, amelyhez a cigány húzta a Rákóczy indulót. A jelmezes menetben 80 pár vett részt.

Minden dicsérgető szószaporítás helyett álljon itt a névsor, amely legfényesebb bizonyítéka a jelmezbál sikerének.

Urhölgyek: Komlóssy Arthurné, Szabó Antalné, Lasz gallner Kálmánné (Satanella), Lévay Lajosné, Lengyel Imréné, Klappart Andrásné (Lőcséről),

járja a csárdában. Az aztán a lányoknak nagy gyönyörűség, a legények pedig jól helybenhagyják egymást. Mikor odamennek, még nagy a békesség, egyetlen ellenséges hang nincsen, hanem a bor hamarosan megteszi a magáét s hétfőn reggel valamelyik tanyában bekötött fejjel jár-kei a tegnapi híres tánczos. Ezenfölül aztán nincsen semmi, csak csupán a disznótör. Ez ad egy kevés változatosságot, mert amely családot torba hívták, az is visszahívja magához a hívót. Az pedig nemesak azzal jár, hogy oda most már vendégeskedni megyünk, hanem dolgozni is. A meghívottakból telik ki a böllér, a pörkölő, a fölvtógó, a szalonna-hasogató, az asszonyaiból pedig azok a tudósok, akik a hurkát és kolbászt olyanra csinálják, hogy arra minden ember elismerőleg mondja:

— Nohát ez el van kászolítva rőndösen.

Nem kis tudomány pedig, hogy ilyen legyen és hogy még késő nyáron is az kerüljön majd az asztalra, amit most télen rakunk el nagy gonddal. Ez az asszonyi virtus vetekedik a szalámigyártás tudományával, annyiban pedig különb is nála, hogy sohasem romlik el az ő csináltuk kolbász, ami pedig már nem egy szalámigyárnak okozott bukásba kergető veszteséget.

A toron sem tart soká a lakoma,

éjfélre a legmaradibb is haza vergődik, a ki közel van: gyalog, aki messzebb lakó kocsin. A messze náluk sokkal messzebb van mint nálunk. Egy órai járást alig vesz távolságnak.

— Ugyan messze van-e még a Jó Pál tanyája? — kérdezi az utas.

— Nem, — mondja a pusztalakó. Itt van mindjárt, erre balra. Ha azt a három jegenyét ott megkerül, ha jól igyekszik, hamar odaér.

A három jegenye lent van a föld peremének az aljában, a keresett tanya pedig egy óra még oda. Ami nem kellemes utmutatás, különösen ezen időtájban, mert ez évadja a ködnek is. Ha az befogja a hideg fátyolával a földet, a pusztán egyszerre nincsen jártas ember.

A kocsi, aki husz éve hajtja lovait azon a tájon, épp annyira tudatlan lesz egyszerre, mint aki harmadszor jár arra. Mert semmi sem látható, csak a hó a kocsi kerekai alatt s aki ilyenkor eltéved, körülbelől legjobban teszi, ha a lovakra hagyja, hogy menjenek amerre akarnak. Valamerre menni kell, mert az egy helyben állás még annyi jót sem hozhat, mint a menés.

Nagyon csunya utvesztő valami a köd, mely nemesak a látásnak vet gátat, de a hallásnak is. Egy pusztai birtokossal esett meg, aki nagy ködben hajtott

ki a városból a tanyára, hogy eltévedt. Járt-kelt előre-hátra, próbálgatva az utat. Néha úgy rémlett, hogy jó csapásra talált, néha, mintha ebugatást is hallott volna, de ahogy a fölvtett iránynak nekiindult, sehol sem lelte az utja végét. Utóbb már csak azért ment, hogy ne álljon helyben a ló. Végül föltámadt a szél s mikor elfujta a ködöt, a saját otthona előtt találta magát a friss hóban vágott nyomok pedig nyilvánvalóan mutatták, hogy amíg kereste éppen háromszor kerülte meg a tanyát.

... Igy áll most odakint a világ. Nincsen egyéb az elhagyatott pusztán, mint hó és csend, varju és nyugalom. A nap veres tányérja hidegen halad át a fagyott föld felett és a holdas éjszaka fehérebb, mint az ólomfőlleges, bágyadt nappal. Ehes kutyák kergetőznek a havon sovány nyulak után és közibük durrant olykor a szalmakazal mögül Vadlövő Pál is. Vadászjegye nincsen ugyan neki, hanem hiszen a nyullövéshez nem is vadász-jegy kell, hanem puska. Miután puska van és nyul is van, Pál nem csinál a dologból lelkifurdalást s mert, hogy nem lövészegyletben tanulta, hogy miként kell löni a vadat sebes álltában, hát akkor eszik paprikás nyulat, mikor éppen kedve tartja.

fenyegé-
00 görög
t, és a
az ott
Görög-
háborut
s nélkül
nosz ta-
ny sem
mögött.
a csapa-
inkább
önörökös
határra.
at emle-
bizancezi
mét kel-
r kísér-
abadság-
róla, de
lálunk,
csődbe
brándok

Kornél.

a Bika
ng leg-
erültebb
sztviselei
fedhe-
etten a

álon ott
amennyi
ztató fé-
vvel. A
eremben
s felvo-
a a Rá-
ben 80

tás he-
y legfé-
l sike-

abó Antal-
ay Lajos-
Lőcséről),

eltévedt.
az utat.
ásra ta-
hallott
k neki-
végét.
ne áll-
a szél
othona
vágott
utatták,
zor ke-

a világ.
pusztán,
lom. A
át a fa-
ka fe-
bágyadt
a havon
duzzant
Vad-
an neki,
is van
puska
csinál a
gy nem
ént kell
t akkor
n kedve

Leányok: Antal Margit, Antal Böske, Wurm Adél, Marczug Borbála, Ormós Eszti, Máthé Rózsika, Pál Anna Bányász nővérek, Kulcsár Erzsike. Koroknai nővérek, Fekete Róza, Széchenyi Ilona, Kállai Kata, Solymosi Irén, Kricz Juliska, Pap Erzsébet. Széchenyi Piroska, Horváth Mariska, Róth Matild, Csizmadia Julia, Szabó Anna, Kazla Ilona, Szücs Mariska, Duhok Irma, Sáfrany Róza, Horváth Róza, Barta Erzsike, Nagy Katalin, Szilágyi Mariska, Belgrádi Anna, Kupás Julia, Kupás Karolin, Machne Teréz, Horváth Zsuzsika, Lázár Mariska, Német Mariska, Keresztesi Róza, Neumann Kornél, Goldberger Mariska stb. stb. A bál a reggeli órákban ért véget.

Kisasszonyok: Széll Marianne francia pásztorleány, Szabó Gizella Napraforgó, Szabó Ilonka Francia parasztleány, Lasz gallner Elza, Zene, Lasz gallner Nóra Lepke, Losonczy Mariska, Jónó, Lonorits Valéria, Makó, Lusich Margit, Tiroli, Leslyán Irma, Galamb, (Székelyhid), Kugler Rózsika, Sötét szegfű, Kölcsey Hella, Kovács Laura, Kállay Annuska, Pénzes galamb posta kocsis, Komlósy Etelka, Karácsony Otília, Rococo, Kóbor Gizella, Tiroli, Kemény Klára, Pillangó, Körösi Gizella, Kölcsey Ilona, Rarolos Ilona, Elzászi, Irján Etel (Nyiregyházáról), Jenői Erzsike, Halmy Margit, Rococo, Heppes Szeréna, (Kolozsvár), Harsányi Emma, Bohóc, Emmerth Evelin, postagalamb, Elek Anna, (Borzsováról), Elek Irén, (Pipacs), Eritz Giza nyár, Eritz Ottilia, Eritz Jolán Pipacs, Elek Sarolta Devecser Nixe, Dobozy Klemma, Draveczky Etelka (Székelyhid), Degenfeld Anna és Mária grófnők, Fráter Irma (Álmosd), Farkas Ilona (Szatmár), Gerson Adrienne Rococo, Gőnyei Kata (Szatmár), Csáki Gizike japán, Rotschnek Róza pierett, Boczán Laura (Csabáról), Ördög, Békéssy Berta, Bahunek Jolán, Bulzter Margit, Buzás Ilonka Vadrózsa, Bay Ilon, Bartók Ilonka és Margit, Koós Otília, Antalovits Miczi, Darázs, Antal Margit, Török, Antal Erzsike, Görög, Steinaecker Viola, Éj királynő, Szigmeth Frida, Kleblatt, Szigmeth Irma, Szászor-szép, Szakolczay Margit, Spanyol, Szakolczay Hedvig, Spanyol, Szüts Viola, Czigánylány, Sáska Gizella, Szikszay Irén, Spanyol cigánylány, Sz. Szabó Lenke, Szeghő Jolán, Szeghő Ella, Sárvány Adél, Gyöngyvirág, Szabó Irén, Elzászi leány, Szép Gizella, Pierett, Nagy Irma (Szatmár), Nábráczky Margit (Nádudvar), R. Nagy Ilona (Szatmár), Rococo, Joó Irmuska, Galánfy Ágnes, Ujhelyi Emma, Ördög, Unger Aranka, Cotilion, Unger Luiza, Csipke róza, Unger Margit, Pipacs, Miklóssy Róza, Miklóssy Anna, Márkus Ilona, Muharosi Irén, lepke-róza, Mezőssy Gizella, Mezőssy Olga. (Ujfehértó), Mayer Olga, Montay Piroska, Molesányi Emma Barokk, Mérey Ottilia Vadrózsa, Miskolczy Etel Fecske, Wurm Adél, Varga Irén, Vielovics Georgin Szalag princessin, Vásárhelyi Matild, Visky Ilona Éj, Wimmer Ella Schansonett, Wimmer Mariska Spanyol, Telegdy Szeréna, Uhl Ilonka.

A férfiak közül jelmében voltak a következők: Redl Siegfried Jockey, Subert Adolf Arabs főnök Krétából, Miskolczy Lajos Rococo, Mile Pál Nádor, Kohányi Gyula Udvari bolond, Márk Endre Brigitta, Dóczy József, Elemér a Kurucz világból, Lasz gallner Kálmán, Drótos tót, Lasz gallner Oszkár, Magyar lantos, Kölcsey Sándor, Bánk-bán, Kugler Antal Rococo, Fráter Emil, Francia dragonyos, Horváth Károly Krétai csendőr.

A honvédőrmesterek bálja.

A debreczeni m. kir. 3-ik honvéd- gyalogezred őrmesterei tegnap este sikerült bált rendeztek a „Margit“ fürdő disztermében.

A derék katonák bálján az előkelőségek közül ott voltak: *Jekelfalussy* tábornok, *Biró* Kálmán honvédszázados, *Nyiry* Sándor ezredes, *Dobieczy* Sándor vasúti üzletvezető, *Draugentz*, *Dobos*, *Vurmb* alezredes, a honvéd, a honvéd huszár s a közöshadseredbeli tisztikar majdnem teljes számban.

A bálanyai tisztet *Nyiry* Sándor ezredes neje töltötte be, kit megérkezésekor a katonazenekar a Rákóczy-indulóval fogadott.

A bálon, mely a legkedélyesebb hangulat mellett folyt le, jelen voltak:

Nyiry Sándorné ezredesné, *Biró* Kálmáné ezredesné, *Draugentz* Jánosné alezredesné, *Wurm* alezredesné, *Antal* századosné, *dr. Lemberger* törzsvorvosné, *dr. Szöllőssy* Lipótné ezredorvosné, *Nagy* Ferenczné, *Takács* Sándorné, *Csizmadia* Istvánné, *Teitelbaum*né, *ö.zv. Abokovics* Mihályné, *ö.zv. Kovács* Imréné, *Frankl* Károlyné, *Géder* Sándorné, *Szabó* Károlyné, *Balogh* Mihályné, *Kiss* Józsefné, *Szilágyi* Bálintné, *Viktor* Józsefné, *Mogyorósi* Gáborné, *Szécsényi* Istvánné, *Révész* Jánosné, *Szabó* Sándorné, *Kun* Sándorné, *Varga* Ernőné, *Papp* Lászlóné, *Szilágyi* Jánosné, *Weinberger* Jenőné, *ö.zv. Balog* Istvánné, *Draveczky* Mihályné, *Róth* Ignácné, *Goldberger* Lajosné, *ö.zv. Bányai* Sándorné, *Darvasi* Adolfné, *Cs. Nagy* Bálintné, *Zecsovics* Ferencné, *Kovács* Jánosné, *Horváth* Mihályné, *Ormós* Andrásné, *Oláh* Mihályné, *Fekete* Józsefné, *Kovács* Istvánné, *Fekete* Antalné, *Körösi* Istvánné, *Orbán* Jánosné, *Zöld* Istvánné, *Pólik* Eduárdné, *Reichber* Józsefné, *Kulcsár* Istvánné, *ö.zv. Máté* Istvánné, *Pál* Jánosné, *Lázár* Imréné, *Szabó* Istvánné, *Orosz* Ferencné, *Csekő* Ambrusné, *Kozák* Jánosné, *ö.zv. Takovics* Mihályné stb.

Leányok:

Leányok: Antal Margit, Antal Böske, Wurm Adél, Marczug Borbála, Ormós Eszti, Máthé Rózsika, Pál Anna Bányász nővérek, Kulcsár Erzsike. Koroknai nővérek, Fekete Róza, Széchenyi Ilona, Kállai Kata, Solymosi Irén, Kricz Juliska, Pap Erzsébet. Széchenyi Piroska, Horváth Mariska, Róth Matild, Csizmadia Julia, Szabó Anna, Kazla Ilona, Szücs Mariska, Duhok Irma, Sáfrany Róza, Horváth Róza, Barta Erzsike, Nagy Katalin, Szilágyi Mariska, Belgrádi Anna, Kupás Julia, Kupás Karolin, Machne Teréz, Horváth Zsuzsika, Lázár Mariska, Német Mariska, Keresztesi Róza, Neumann Kornél, Goldberger Mariska stb. stb. A bál a reggeli órákban ért véget.

Színház.

* **Ujházy Ede vendégszereplése.** A nemzeti színház nagy művésze Ujházy Ede e héten három lép fel szülő városa színpadán, a debreczeni színházban: mind a háromszor bérletszűnetben, de rendszer helyárok mellett. Szerdán „Budapest“ című magyarosított vígjátékban játszik. Csütörtökön a Szevillai borbélyban mint Bertelo fogja ragyogtatni alakító fényes tehetségét. Pénteken vendégszerepel utoljára. Még eddig nem bizonyos, hogy ekkor mely szerepet láthatjuk tőle. Richelieu bibornok, Böles Náthán, Czigány, Falurossza, A vénbakkancsos és fia a huszár közül fog választani.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.
Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gőszeg-egyesület „Ötthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfeladatok felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11-12 óráig.

Famunkatitítás. Kézügyesítő egyesület A főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10-12-ig. Többi napokon d. e. 9-12-ig, d. u. 3-6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 22. —

— Borus. — Hőszüvedés. — Helyenkint csapadék. —

DEBRECZENI ELLENŐR.

1897. márczius 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Márczius hóra	1 frt — kr.
„ 1 től április 30 ig	1 „ 67 „
„ „ május 31 ig	2 „ 50 „
„ „ június 30-ig	3 „ 50 „
„ „ decz. 31 ig	8 „ 50 „

Kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése február hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig egy helyheli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése főnnakadást szenvedjen.

A 7-ik huszárezred Debreczenben.

A 7-ik hadtest parancsnoksága szombaton arról értesítette a városi hatóságot, hogy az őszi nagy hadgyakorlatok befejezése után a 7. huszárezred egy százada jön Debreczenbe, új állomás helyére. Szükséges tehát idejében megindítani a tárgyalásokat e huszárszázad alkalmas elszállásolása iránt s erre nézve intézkedéseket kér a tanácstól. A század öt tisztből, 165 legényből áll, 156 lóval.

Szendrey János Debreczenben.

A Csokonai-kör márcziusi felolvasó ülésének kiváló budapesti vendége lesz. Dr. *Szendrey* János a jeles történettudós s az országos levéltár őre fog felolvasást tartani. Hogy miről, azt csak később írhatjuk meg.

A gazdasági egyesület közgyűlése.

Tegnap tartotta évi rendes közgyűlését a debreczeni gazdasági egyesület Váczy János elnöke alatt, a ki azt lendületes beszéddel nyitotta meg. Az elnöki jelentést és Steinfeld Mihály lótenyész bizottmányi elnök évi jelentését tudomásul vették. Az évi jelentés szerint az egyesületnek jelenleg 85 alapító és 89 évdíjas tagja van, a mi bizony kevés — ilyen nagy

gazdálkodó városban. Steinfeld Mihály bejelentette, hogy a debreczeni gazdasági egyletnél boldogult édes atyja emlékére s lódiázási czélokra tett alapítványának kamatait, miután azok eddig érdeklődés hiánya miatt nem voltak kiadhatók, ez után általános lótenyészési czélokra kívánja fordítani; s így már az idén felajánlja a gazdasági egylet által bérelt Oboján nevű mén bérdíja fizetésére. Az alapító levelét ehhez képest módosítani fogja a földmivelésügyi miniszter beleegyezésével.

— „A legkényesebb kérdés“-ről. A szabadságharc emlékének törvényhozási uton való megünneplésére vonatkozólag Kossuth Ferenc által a képviselőház ülésén tett indítványa alkalmából ifj. Abrányi Kornél, a „Király“ című könyv szerzője a „B. N.“ tegnapelőtti számában elmondja azt, a történelem előtt még ismeretlen adatot, hogy mily szerepet játszottak az *alantasok* az októberi vérengzések alkalmával. Egy, a könyv megjelenése után hozzáfűzött levél elmondja, hogy I. Ferenc József értesülve a tervezett október 6-iki hekatombáról, legfensőbb parancsban a halálbüntetéseket várfogságra változtatta át s gyosfutárral küldte el a rendeletet Aradra. A várparancsnok a levelet átvette és *zsebredugta*. Mikor a futár figyelmeztette, hogy élethalál forog kérdésben, kegyelmet hozott s másnap már késő lesz a levelet felbontani, a parancsnok így válaszolt a levél felbontását sürgető felhívásra:

— *Meglehet . . . Egyébiránt a felelőség engem terhel. Az ön feladata pedig az, hogy fogja be a száját! Verstanden?*

Ezen adat egy főuri családból szövért ki, melynek egy tagja magas udvari tisztséget viselt s szavahihetőségéhez szó nem fér. E kiváló érdekes adatot megerősítik a meginterjuvált gróf Szapáry István is, valamint Görgey Arthur tábornok s Kovács Ernő honvédtörzstiszt. Hogy miért nem jutott ez eddig nyilvánosságra, annak oka az, hogy mikor a feleség magát szalvalta ezzel az adattal, az eset odumát ő hozzá közel álló személyekre kellett volna háritani, a kik valószínűleg okai voltak, hogy a kegyelmi tény meghiusult.

— **Thaly Kálmán választól között.** A helybeli függetlenségi párt szombaton este bált rendez, melyre *Thaly* Kálmán is megígérte a lejuvetelét. A párt elnökéhez intézett levele szerint több függetlenségi országos képviselő fog lerándulni Debreczenbe, erre a táncmulatságra.

— **Hirlapírók szövetsége.** Meleghangu levelet küldött a Vidéki Hirlapíró Szövetség szegedi elnökségéhez a Budapesti Ujságírók Egyesülete. A levél így hangzik: Igen tisztelt Elnök ur! A Budapesti Ujságírók Egyesületének választmánya e hó 15-én tartott ülésében került szőnyegre a Vidéki Hirlapírók Szövetségének egyesületünk elnökéhez intézett átirata.

Van szerencsénk értesíteni igen tisztelt elnök urat, hogy Egyesületünk választmánya a legnagyobb mértékben méltányolja a vidéki hirlapírók szövetségének nemes és hasznos törekvéseit. Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a kölcsönös kartársi érületnél, mely mindnyájunkat összefűz s a kölcsönös nagy testületi érdekeknél fogva, melyek minden magyar országú ujságíró egy erkölcsi táborba sorakoztatnak: ami egyesületünk és az önöké egymásra vannak utalva, s így egész természetes, hogy a Budapesti Ujságírók Egyesülete köteletségének tartja mindenkor a Vidéki Hirlapírók Szövetségének legszivesebb támogatását.

Fogadja tisztelt elnök ur nagyra-becsülésünk és kartársi üdvözetünk kifejezését, mely után vagyunk kiváló tisz-

telettel Budapesten, 1897. február 19. Budapesti ujságírók egyesülete *Mikszáth* Kálmán elnök, *Szathmári* Mór titkár.

— **A gazdasági egylet keddi estéi.** Az a rendkívüli élénk érdeklődés, melylyel a debreczeni gazdák fogadták Szabó Lajos szőlőtelep igazgató tanulságos előadását a homoki szőlő telepítésekről, arra indította Szabó Lajost, hogy még egy előadást tartson a debreczeni gazdák előtt folytatva a homoki szőlő telepítés, általában az egyszerű szőlőművelés népszerűsítő ismertetését. Ezen előadás a városháza nagytermében lesz a jövő héten kedden márczius 2-án d. u. 5 órakor. Már előre is felhívjuk az érdeklődők figyelmét ezen előadásra.

— **Lemondó kinevezettek.** A városnál rendszeresített belső állatorvosi állásra kinevezett *Mészáros* Antal karczagi állatorvos és az utmesterré kinevezett *Tóth* Sándor gyógykovács őrmester állásukról lemondottak, mielőtt állásukat elfoglalták volna. Az állásokra új pályázatot hirdett a főispán.

— **Hangverseny Balmaz-Ujvároson.** Érdekes hangverseny van készülöben a közel vidéken. A balmaz újvárosi intelligencia körében ugyanis, *Groszman* József ottani vasuti állomás-főnök kezdeményezéséből élénk mozgalom indult meg egy hangverseny rendezésére, melyet az eddigi tervek szerint két hét múlva, márczius 7-én tartanak meg. A hangverseny jótékony czélu. A jövedelem fele része a vidéki hirlapíró szövetség, fele az országos színész-nyugdíj alap javára megy. A műsorban részt vesznek *Kállay* Lujza, ki az állomásfőnöknek rokona és *Szende* Anna, a debreczeni szintársulat énekesnője, *Bereczky* Lajos, lapunk segédszerkesztője humoros felolvasással, *Nagy* Kálmán törvényszéki jegyző szavalattal és *Szücs* Kálmán, az első magyar ált. biztosító társulat tisztviselője hegedűvel. Az énekesnők szerepeltethetése iránt a rendezőség megbízottja megkereste *Komjáthy* János színigazgatót, ki arra az engedélyt készségesen megadta. A hangversenyen egyik debreczeni elsőrendű cigányzenekar fog közreműködni. — A műsort annak idején közöljük. A hangversenyre Debreczenből is sokan készülnek.

— **Tanulmány ut a Dunántulra és Boszniába.** A debreczeni Kereskedelmi Akadémia, mint más években, ugy a jelen tanévben is tanulmányi körutat rendez, a melynek célja: a tanulóknak alkalmat nyújtani arra, hogy általános történelmi, nép- s földrajzi, főképpen pedig technológiai, áruismereti és forgalmi ismereteiket közvetlen szemlélet útján gyarapítsák. E körut tervvázlatát a tanári kar a következőkben állapította meg: *Az ut ideje:* f. évi április hó 11–24-ig napjai. *Iránya:* Debreczen, Budapest, Győr, Veszprém, Almádi, Balatonfüred, Tihany, Keszthely, Hévíz, Fiume, Zára, Spalato, Metkovic, Mosztár, Szerajevó, Bród, Dálya, Gombos, Szabadka, Szeged, Czegléd, Szolnok, Püspök-Ladány, Debreczen. *Megtekintendők:* Egyfelől az érintett vidék történelmi, táji és általános forgalmi nevezetességei, s másfelől azok ipartelepei. *Az ut költségei:* Vasutat, hajót a Balatonon és Adria-tengeren, szállást és élelmezést beleértve tanulónként: 50 forint, az az ötven o. é. forintban állapították meg. A kereskedelmi akadémia igazgatója dr. *Bayer* Ferenc lapunk útján is felhívja mindazokat, akik e körutban részt venni kívánnak, erre vonatkozó kötelező nyilatkozatukat folyó évi márczius hó 1-ig, az ut költségeit pedig márczius hó 31-ig hozzá küldjék be.

— **Eljegyzések.** A polgármesteri hivatalban, akik ma megfordultak, két ifju tisztviselő

tegnap történt eljegyzési ünnepélyéhez gratulálhattak. Ifj. *Csóka* Sámuel III. aljegyző, polgármesteri titkár eljegyezte özv. dr. Péter Pálné született Budaházy Izabella urnő bájós leányát, Péter *Margit* kisasszonyt. *Dömsödy* Kálmán polgármesteri igató pedig Szatmáron váltott jegyet Szentpétery Ilonka kisasszonnyal. *Boldizsár* András és neje *Jedlorszky* Rózsa kedves szép leányát *Jolánt*, dr. *Boldisár* Kálmán ipari ügyosztályvezető rendőrkapitány testvérhugát szintén tegnap délután jegyezte el *Nógrády* Lajos magyar államvasuti tisztviselő a debreczeni üzletvezetőségénél.

— **Szabadság és kenyér.** E kettő között kell most választani nagyon sok szegény magyar kálvinista ekklézsiának. És ugyan melyik nem szegény? . . . A tanítók fizetése rendezéséről szóló törvény, a melynek czélja különben igen szép és nemes, mivelhogy, ha valaki ugy a tanító legjobban méltó az ő bérére, — új terhet ró az iskolákat tartó gyülekezetekre az ötöd éves korpótlékok életbeléptetésével. Az egyházaktól függ aztán, hogy ezt az új terhet magukra vállalják-e, vagy pedig az államtól kérik. Ez utóbbi esetben ám a drága vérről szerzett autonomia csorbul; mert az állam a segély összeg arányában több-több befolyást igényel a a tanítók és az iskolák ügyeibe. Ettől pedig nem ok nélkül fázna a függetlenséghez szokott református egyházak. Február 28-ára van kitűzve a miniszter által a végső határ idő, a meddig minden iskola fentartótestületnek nyilatkoznia kell: fizeti-e a korpótlékokat vagy nem? Az ügy tehát felette sürgős. Így gyűltek tegnap előtt össze a debreczeni ev. ref. egyház-megye lelkészei, hogy a teendőkről tanácskozzanak. A traktusnak egyetlen vidéki egyházmegyéje sincs abban a helyzetben, hogy a korpótlékokat fizesse. A lelkészi értekezlet abban állapodott meg, hogy a püspökség és a konventelnöksége útján halasztást kér a kormánytól, a mi ha február 28-ára le nem érkeznék, bele mennek az államsegély elfogadásába, de csak a felettes egyházi hatóság utólagos beleegyezése mellett.

— **A gazdasági intéző bizottság kiegészítése.** A juhtartó gazdák az intéző bizottságba *Czeglédy* Gyulát és *Riekl* Antalt választották meg s erről most értesítették a városi tanácsot.

— **A debreczeni törvényszék fogházi könyvtárának érdekében.** „*Millard* Henrik Eduárd urhoz, az Angol Bibliaterjesztő Társaságnak monarchiánkra és a szomszédos keleti országokra nézve Bécsben székelő főügynökségéhez bizonyos ügyben levelet írván *Csiky* Lajos theologiai tanárunk, melyben mint fogházi lelkész, a kezelése alatt álló szegényes fogházi könyvtár gyarapítására 10–15 teljes magyar bibliát kért tőle, *Millard* ur ugyszólván postafordultával válaszolt a *Csiky* lelkésznek levélre, küldvén 15 bibliát, a következő sorok kíséretében, melyeket egy világirendben levő angol uri ember jellemzésére s hazánkhoz való meleg vonzalmának illusztrálásául is legyen szabad magyar nyelvre fordítva, ezennel közzétennünk: „Nagy örömmel küldöm önnek czímére, foglyai számára, a 15 példány nyolczadrétű magyar bibliát. Isten áldja meg tanár urnak ezen szereteti munkáját. Reám nézve mindig nagy öröm, ha magyarországi kedves barátainak valami szolgálatot tehetek, s nagyon boldog vagyok, ha tudhatom, hogy szeretet és barátság kötelékei fűznek bennünket egymáshoz. Áldja meg a mi Urunk és Mesterünk a magyar egyházakat és erősítse meg őket a reájok bízott nagy feladatok végezésére.“ Megjegyezzük, hogy ezen jó barátunk személyesen is ismeri Magyarországot; a hetvenes évek elején több időt töltött

Debreczenben, hol a theologiai akadémiai előadásokat is látogatván, meglehetősen megtanult magyarul, s hazánkban s épen Debreczenben azóta is megfordult néhány-szor. (Debr. Prot. Lap).

— **Dalestély.** A debreczeni nyomdászok önképző-egylete, a nyomdász-dalárda közreműködésével, márczius 6-án, szombaton dalestélyt rendez.

— **Debreczeni Főiskolai Lapok.** A kolégiumban félszázad óta virágzó Magyar irodalmi önképző társulat lapja legközelebbi száma a következő tartalommal jelent meg: Márczius idusa, melynek B. jegyű írója azzal a kérdéssel foglalkozik, mi módon kellene az ünnepkövetés intézményét tovább fejleszteni oly irányban, hogy a főiskolai ifjuság szerepet vinne a vidéken rendezendő márczius 15-diki hazafias ünnepélyeken. **Konrad** Ernő a tanári kar és az ifjuság egymásközi viszonyáról elmélkedik. **Pákozdy** András csinos tárcza-czikkel gyarapította a lap élénk tartalmát. **Juhász** Sándor és **Acsay** Lajos verseket irtak. Ipszilonnak egy csevegése, apróságok, katedraliák, hírek és szerkesztői üzenetek olvashatók még benne. Az ügyes ifjusági lap szerkesztője Fél Boldizsár.

— **Millennáris emlékoszlop.** A király tudvalevőleg egy telket ajándékozott a Csepel-sziget hazafias közönségének egy millennáris emlékoszlop felállítására. Az oszlop felirata, melyet Thaly Kálmán készített, így hangzik:

„Ez emlékoszlopot itt, a honfoglalás történetében sokszor emlegetett „nagy szigetén“, a hazaszerző, nagy s dicső Árpád vezérnek kedves családi pihenő tanyáján, hol a harcok zajának szünetei közt és a kiküzdött győzedelmek után diadalkoszoruzta fejét szeretteinek ölen édes nyugalomra lehajtá, az ő örömeinek, boldogságának földjén és méltó fiának, Zsolt vezérnek születése helyén, hol egykor a hon-szerzette hős daliák és deli ifjaik vidám torokat, vitézi harcjátékokat tartanak vala, a honfoglalás emlékére, az ősök iránti kegyelethől Árpád vérenek, dicsőségesen uralkodó I. Ferencz József ap. királynak nagylelkű ajándékából e szent célra örök időkre általadott telken állították Ráczkeve község közönsége s a Csepel-sziget lakói 1897. évben.

Állj, emlékkő, időtlen időkig,

Állj, míg az ezeréves imádott haza áll! —

— **A sertésvásárból.** A sertésvész elmúltával végre valahára jobb napok derülnek nemcsak a gazdaközönségre és sertéskereskedőkre, de a kereskedő világra és egyéb forgalomra nézve is. A mai sertésvásárban nevezetesen azt az öröndetes ténytet konstatálták, hogy nemcsak nagy felhajtás történt, hanem nagy a kereslet és kitűnnek az árak. Sovány sertésekért kilogrammonként 60--61 krt fizettek. A környékről csapatos felhajtás is történt. Debreczenben, melynek kereskedelmében olyan fontos tényező a sertés, bizonyára hamarosan érezhető lesz pénzügyi tekintetben az élénk üzlet jótékony hatása.

— **Honvéd egyleti közgyűlés.** A debreczeni 1848/49-iki honvéd egylet tagjai mintegy ötven tegnap délután 3 órakor rendkívüli közgyűlésre jöttek össze a város háza kis tanács termében. A legifjabb is a nagyidők tanúi között közel járt a 70-ik évhez, legtöbbjük pedig túl van a hét X-en. A közgyűlést Hegedűs Pál elnök nyitotta meg üdvözölve az egybegyűlteket s Bartha Mór egyleti jegyző a múlt 1896-ik évi november 1-én tartott közgyűlésnek már hitelesített jegyzőkönyvét olvasta fel, mely tudomásul vétetett. Legfontosabb része ezen jegyzőkönyvnek azon jelentés, hogy a 13 egyenruhás öreg honvéd múlt évi októberben

Kolozsváron a szabadság szobor leleplezésénél — meghívás folytán — jelen volt, de az utazás költsége az egylet szerény pénztárát egészen kiürítette. — Ennek kapcsolatán tett indítvány folytán elhatározott, hogy miután az alapszabályok szerint az egylet tagjai évi tagsági díjat nem fizetnek s a szükséges kiadások fedezése csakis a társadalmi uton befolyt adományokból eszközölhető, intézkedjék a választmány, hogy az egylet fenttarthatására szükséges — költségvetés szerinti — szerény pénzösszeg megszereztesse; megbízván és felhatalmaztatván arra is, miszerint e célból kérelmével első sorban Debreczen város hatóságához forduljon. Elnök előterjeszti, hogy szükségét látja annak, miszerint az alelnöki tisztviselői állás még a május hóban megtartandó évi rendes közgyűlésig betöltessék. — Ezen indítvány folytán a közgyűlés alelnökül egyhangulag **Szepessy** Gusztávot megválasztotta, ki — megköszönvén a bizalmat — azt el is fogadta. Utolsó tárgya volt a közgyűlésnek a minden évben megtartani szokott honvéd-bál rendezése, melylyel most **Némethi** József, **Höflinger** N., **Nagy** József, **Fonó** Mihály és **Bátori** Gábor egyleti tagok bizáltak meg, a táncszigalom ideje pedig **márczius 13-ra** (Szombat) tűzött ki. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére — elnök és jegyző mellé — **Holländer** Gyula és **Propper** Mór kiküldetvén, a gyűlés d. u. 5 órakor feloszlott.

— **Hivatalos eskü.** **Vincze** József földesi tanító, az ujonan kinevezett anyakönyvvezető helyettes ma tette le a hivatalos esküt.

— **A sárgaföldig . . .** Tegnap este 8 órakor a 8. számú rendőr egy embert látott fekküdni a nagy-hatvan-utczai 1095. sz. ház előtt. Költögette, de biz az nem mozdult. Hordágyat hozatott tehát a városházától s az eszméletlent azon beszállították a központi rendőrséghez. Odabenn zsebeit megvizsgálták s egy munkáskönyvet találtak nála, melyből kitűnt, hogy **Stahó** Mihálynak hívják, b.-ujvárosi illetőségű munkás. Miután ismétleten hiába élesztgették, kivitették a közkórházba. Ma délelőtt tért eszméletre, amikor aztán elmondta, hogy a szesztől esett baja. Ha véletlenül a városon kívül, a szabad ég alatt vágta volna földhöz az alkohol, valószínűleg csak a sárgaföldben ébredt volna — itéletre.

— **A névmagyarosítások érdekében.** Az „Aradvidéki Tanítóegylet“ lelkes hangú hazafias köriratban szólítja fel az összes magyarországi tanítókat, miszerint hassanak oda, hogy aközségükben levő idegen névvel bíróegyenek nevéket megmagyarosítsák; ebben a hazafias cselekedetben, a tanítók járjanak elől a jó példával. A hazafias hangú felhívásból közöljük a következő szép szavakat; „A Haza mindenek előtt! Ne tegyen az aggodalmat nálatok, hogy családí neveteket magyar hangzásúvá tesszitek. Nem atyáitok nevéet dobjátok el, hanem atyáitok emlékét tisztelitek meg, midőn beoltjátok nevéet, az ezredéves Magyarország család nevei közé, a kik együtt éltek s ha kellett, együtt haltak el a Honért, Szabadságért. Ti, a kikhez szól ez irat, Ti népnevelők. Hódítsátok meg előbb önmagatokat, hogy másokat hódíthassatok!“

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadja a nagyérdemű tisztelt közönség halás köszönetemet, felejthetetlen kedves jó fiamnak — gyantai volt ev. ref. lelkipásztor — **Tóth** Istvánnak temetési gyászszertartásán való megjelenése által tanusított — nemes részvétéért. **Tóth** József főiskolai tanár.

— **Vendéglősök ipartestülete.** A debreczeni szállodások és vendéglősök ipartestületének jóváhagyása végett felküldött alapszabályait a kereskedelemügyi mi-

nister több rendbeli pótolás és módosítás végett visszaküldötte.

— **Megkancsukozott magyar tanító.** Az 1848—49-iki szabadságharcnak egy érdekes epizódját írta meg s küldte be hozzánk lapunk egyik levelezője. A megtörtént esemény, melynek színhelye az akkor Bihar megyének Tépe községe volt, a következő:

1849. augusztus 2-án, mikor **Nagy** Sándor seregét Debreczen alatt a muszkák megverték s a vert sereget Derecskén át Nagyvárad felé üldözték; a muszkák utóháda Tépén megpihent s éjjelre is ott maradt. — A ma is életben levő s Boggyoszlón lakó **Bibi** Ferencz akkori tépei tanítóknak a háza muszka tiszttel volt megrakva. **Biki** Ferencz és **Kiss** Lajos derecskei nyugalmazott tanár a **Biki** tornácán együtt üldögéltek s borozgattak. — Hébe-korban **Biki** Ferencz bement a szobába megnézni, hogy a tisztek hogyan mulatoznak; — s azok őt gyakran kínáltak borral, — mit **Biki** azzal viszonzott, hogy ő is kínálta őket a tépei karcosból. — Egy ilyen kedélyes kocziutas közben azt találta mondani — akkor még kicsiny **Károly** nevű fiára mutatva, a ki most györgyteleki lelkész és hírneves egyházi író — hogy ez **Kossuth** katona lesz s olyanformát is, hogy majd visszaadjuk még a kölesönt és ismét kocziutottak. — Persze a muszka tisztek a beszédből egy szót sem értettek. Nem is lett volna az öreg **Biki** Ferencznek semmi baja, ha egy hazafiatlan magyar renegát tiszt is nem lett volna a muszkák között. Ez a renegát tiszt ugyanis, átment a szomszédban levő legfőbb tisztnek besugta, hogy **Biki** Ferencz mit mondott. Ez a legfőbb tiszt másnap reggel **Biki** Ferenczet elfogatta, a lovas kozákokat a templom környékén felállította, — a lakosságot szemtanúnak odarendelte . . . s **Biki** Ferenczet egy ingre vtokóztatva — a két sorban felállított 50 katoná által megkancsukoztatta, úgy hogy szegénynek csurgott a hátából a vér elannyira, hogy nem is tudott a maga erejéből hazamenni. Néhai **Nagy** Bálint ref. lelkész volt a tolmács, ki által a legfőbb tiszt azt hirdettette ki a lakosság előtt, hogy **Biki** Ferencz, mint tanító illetlenül és ellenséges indulattal viselte magát a nagy had előtt — tehát ezért bünhődik így. Azzal megfujták a trombitát a muszkák elmasiroztak Nagyvárad felé.

— **Elveszett szombaton** este színház után a színházról a közraktárig egy briliánttal ékített vékony arany karperecz. A megtaláló illő jutalomban részesül, ha átadja a közraktárban.

— **Rövid hírek.** **Kassán** **Kopcsák** Anna 22 éves cselédeleány e hó 13-án ujszüllött gyermekét megölte. A büntett kitudódott és elfogták. **Negyköz-Száldobágy** községben a napokban a református templomot kirabolták. A tettest elfogták egy **Kiss** nevű fiatal suhancz személynében. **Erdőteleken** **Kovács** József elmebajos ember éles konyhakéssel szíven szurta magát és meghalt. **Ó-Pécskán** kártyázás közben **Lipitor** **Juan** nevű cigányt a társa ásóval agyonütötte. **Szilágy-Somlyón** **Gudor** György géplakatos a kutba esett és meghalt. **Szegeden** a közkórházban egy elmebeteg fölhasználva a vigyázatlan pillanatot, ráült az izzó kályhára és annyira összeégett, hogy sebeibe behalt.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Harcz Krétában.

Budapest, február 22. Athénből jelentik, hogy tegnap reggel **Kaneánál** **Haleppa** fölött fegyvertűz hangzott, délután a fegyverlövészek szaporodtak, mire az idegen hajók parancsnokai elhatározták a felkelők bombázását. A felkelők folytonos tüzelésére az összes hajók ágyuival tüzelni kezdtek. **Hydra** görög hajó intézkedett visszavonulás esetére.

A nagyhatalmak hajói negyven ágyulövést tettek a görög taborra, a mely a lövések megszűnésével kitűzte a görög lobogót a görög tabor fölött.

Az angolok a **Laurion** görög hajót leszerelték. 50 nizam a mohamedánok megerősítésére siett.

Irodalom — Művészet.

* **Eckegaraynak**, az európai hírvé szinpadokat uraló spanyol drámairónak nálunk is színre került hatásos drámáját Marianat hozza az Olcsó Könyvtár legújabb (372.) száma. A dráma nagy költői értékét már színrekeltek is elismerték kritikussai. A modern társadalom nagy problémái mozgó alakjai az ő drámáinak egy-egy hatalmas szenvedély megragadó rajzában. S ha a szinpadon látva ellenállhatlan erővel vonzanak, olvasván, még jobban élvezzük. Teljes lesz a mű értéke előttünk akkor, ha mielőtt szinpadon látjuk, elolvassuk. A magyar fordítás, mely Szalay Emil munkája, teljesen rászolgál a dícséretre. Jól folyó magyarságában igaz értékekben érvényesülnek a mű költői szépségei. A csinos formájú könyv ára 30 kr.

* **A keleti veszedelem.** A külpolitikai események iránt érdeklődik ma mindenki. Kréta szigete, a görögöknek a törökökkel való harca a legérdekesebb téma ma. Természetes, hogy akitünően szerkesztett Ország-Világnak e heti száma is írásban és képen ezzel a kérdéssel foglalkozik. Vannak benne képek Kréta szigetéről s első oldalán ott látjuk György görög hercegnek arczképét. Az aktuális képek mellett számos más kép is díszíti a füzetet. Novellákat, elbeszéléseket pedig a legkitünőbb magyar írók irtak bele, a kiknek sorában ott látjuk: Váradi Antal, Lauka Gusztáv, Colonel, Darvas Kálmán, Hefesi József, Hetényi Béla, Budai László neveit. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 2 forint. Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba: Hold-uteza 7. küldendők.

A kölcsönös segélyző egyesület közgyűlése.

Debreczen, február 22.

Annak a közmondásnak: „Krajczár-ból lesz a forint“ az igazságát már tizenhárom esztendő óta illusztrálja fényesen a debreczeni kölcsönös segélyző egyesület, mely hogy az elibe kitűzött feladatot mily kitünően oldja meg, mi sem igazolja jobban, mint az a jelenség, hogy a felszámoló nyolczadik évtársulat minden huszkrajczáros heti betétre 74 frt. 19 krt fizet. A most alakuló kilencedik évtársulatnak 2250 tagja van 14346 betéttel, az összes tagok száma már is meghaladja a 7700-at, akik között egyformán találunk grófokat, gazdag földbirtokosokat, kereskedőket és gyárosokat; de a tagok zömét a kisebb számu betétekkel takarékoskodó középrendű és szegénysorsu polgárság, szatócsok, iparosok, munkások képezik, kik hetenként együtt 12 ezer forintot takarítanak meg — ami évente kerek hatszáz ezer forintot tesz.

Ez az áldásosan működő szövetkezet tegnap tartotta évi rendes közgyűlését a tagok igen élénk érdeklődése mellett.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, a szövetkezetnek fennállása óta elnöke nyitotta meg a közgyűlést, amelyen 100 tag volt jelen 6301 törzsbetéttel, 1570 szavazatra jogosítva. **Vadon Sándor** jogtanácsos vezette a jegyzőkönyvet. Hitelesítésére az elnök Koszorus Lajost és Szentkirályi Tivadart, szavazatszedésre és összeszámolásra Tóth Bélát, Baum Miksát és Nagy Károlyt kérte fel.

Az igazgatóság jelentéséből kiemeljük a következő fontosabb és jellemző részeket:

A bizalomnak és rokonszenyvek

nagymérvű nyilvánulása azon fontos kötelességet róttá az igazgatóságra, hogy a szövetkezet belső szervezetét, berendezését a mutatkozó szükség szerint alakítsa, annak befogadási képességét nagyobbítsa és az üzletkezelést, a szövetkezet vezetését a nagyobb tagszám mellett is mozgékonyra, könnyűvé tegye. Csak ennek köszönhető, hogy az ügyvitel még kétszer akkora tagszám mellett sem válhat nehézkessé és bátran állítható olcsó kamatláb és a kölcsönök könnyű törlesztési módja oly előnyök, melyek az egyesület virágzásának állandóságát biztosítják.

Igaz ugyan, hogy a múlt év végén városunkban egy hasonló, bár szervezetében lényegesen eltérő hitelszövetkezet alakult. De a midőn az igazgatóság egyfelől tiszta szívből kívánja, hogy az új hitelegylet a szövetkezeti eszmét oly tisztán és szeplőtlenül vigye diadalra, mint arra eddigi működésével a régi szövetkezet törekedett, másfelől nagy megnyugvásra szolgál annak konstatálása, hogy az új hitelegylet létrejöttét nem az idézte elő, mintha a régi szövetkezet tagjai jogos igényeinek megfelelni képes nem lett volna; de még kevésbé jelenti a szövetkezet iránti bizalom csökkenését. Fényesen igazolja ezt azon körülmény, hogy az új 1897-iki, vagyis XIV-ik évtársulat ugy a tagok, mint a betétek számát tekintve, az előzőket messze fölülmultra és a VIII. évtársulat felszámolása következtében most kivált 652 tag 4500 betéte helyébe 2250 tag lépett 14356 betéttel.

Az igazgatóság nem állott meg soha, hanem intézkedéseivel egyre oda törekedett, hogy újabb meg újabb előnyök nyújtásával a szövetkezet közhasznú voltát igazolja. Megfontolás tárgyává tette a hosszabb lejáratú törlesztéses kölcsönök nyújtását is, mely különösen a gazda közönség igényeit lesz hivatva kielégíteni másfelől pedig azon tagok kiválását, illetőleg törzsbetéteinek bármikor való elszámolását igyekszik megkönnyíteni, a kikre nézve a hat éves társulat terhes és a kik a korábbi elszámolást magukra nézve előnyösebbnek tartják. Ezen és egyéb nagyobb hatású reformok keresztül viteleiben azonban akadályozza egyelőre azon körülmény, hogy az igazságügyminiszter ur által tervbe vett „szövetkezeti törvény“ sorsa még mindig függőben van. A szövetkezet az ezen ügyben megindított országos mozgalom egyik vezetője volt és ugy az országos értekezlet, mint az általa választott végrehajtó bizottság egyik alnöki állását Zádor Lajos, egyik előadói tisztét pedig Dr. Szántó Sámuel töltötték be. Az országos mozgalomnak meg lesz a maga eredménye.

Hasonlóképen élénk részt vett a szövetkezet a kisipari hitel országos szervezésének mozgalomában és az önállóan működő hitelszövetkezetek végrehajtó bizottsága a budapesti ipartestületi elnökök legnagyobb részének hozzájárulásával még 1896. december hó 12-én nyújtotta át Vörös László kereskedelemügyi államtitkár urnak ezen ügyben részletesen kidolgozott emlékiratát, melynek elkészítésével dr. Szántó Sámuel bizatott meg.

A lefolyt polgári év gazdasági tekintetben nem volt kedvező, sőt talán még fokozta azt a gazdasági válságot, mely már néhány év óta lappang. De semmi sem bizonyítja jobban a szövetkezet egészséges voltát, életképességét, mint az, hogy még ezen súlyos évben is, amikor a kereset hiánya épen az alsó osztályt, az üzleti pangás a kisiparost és kisebb kereskedőt majdnem teljesen tönkretették, mégis a szövetkezetet elhelyezett tőkéje nagyságához képest csak csekélynek mondható veszteség érte, összesen 1061 frt 80 kr. Ezen veszteség azonban most már nem érinti közvetlenül a tagokat, az nem az évi jövedelemből, hanem egyenesen a veszteségi tartalékból iratik le, mely ezen

leírás daczára is mérleg szerint majdnem 10.000 forintot ért el.

Az imént vázolt válságos év daczára a lefolyt üzletév eredménye minden tekintetben kedvezőnek mondható. A tőke, az időközben történt nagymérvű visszaváltások mellett a múlt évihez képest jelentősen emelkedett, az **üzleti eredmény** tisztán, minden költség levonása után is **a törzsbetétőke közel 6 százalékos kamatozásának felel meg.** A most felszámoló VIII-ik évtársulat végeredménye pedig valósággal meglepő, mert a mérleg szerint egy-egy 20 kros betét a múlt évi 73 frt 95 kr. helyett **74 frt 54 kr.** összegben fog elszámoltatni, a mi még kamatos-kamatot is számítva, teljes 6% kamatozást jelent.

Ezen fényesnek mondható eredmény pedig tisztán annak köszönhető, hogy a tagok kötelezettségeiknek pontosan felelnek meg, hogy a kamathátrány aránylag nagyon csekély és a befolyó tőke a tagoknál állandó elhelyezést nyer. De része van ebben — az igazgatóság óvatos tekintő eljárásának is.

A szövetkezet vagyona 1896 január hó 1-én 1.582.993 frt. 58 kr. volt, 1896 december 31-én pedig 1.715.550 frt. 77 krajczárt tett, így az emelkedés 132.557 frt. 19 kr.

E vagyon legnagyobb része, egymillió forint kezesség mellett; többi része pedig $\frac{1}{10}$ -es, érték papirokkal fedezett és jelzálogos kölcsönökben van elhelyezve. — Tagok és betétek száma volt: 1896 december 31-én 6150, 7444 betéti könyvre 49593 betéttel. — Az 1897-ki vagyis XIV-ik évtársulatra eddig 2250 betéti könyvecskére 14.346 betét jegyeztetett, összes törzsbetétünk (a felszámoló VIII. évtársulatot nem számítva) tehát 9624 betéti könyvecskére 59.439 betétet tesznek ki, a mi átlagosan heti 11889 frt 80 kr. befizetésnek felel meg.

Az üzlet ezen nagymérvű fejlődése az igazgatóság tagjainak működését is nagyobb mértékben vette igénybe. A két igazgató állandó működésén kívül, az igazgatóság tagjai mint napi biztosok, kölcsön-bírálok, kötvény-hosszabbítók, számvizsgálók és mérlegvizsgálók, összesen 1333 esetben vétettek igénybe.

A szövetkezet ügyeinek rendkívüli szaporodása szükségessé tette, hogy az ellenőrzést is hathatósabbá tegyék. Az igazgatóság tehát a saját kebeléből, a vezető igazgatók állandó ellenőrzésén kívül, az eddigi számvizsgáló bizottság mellé egy külön mérlegvizsgáló bizottságot szervezett és a számvizsgálat beható és rendszeres vezetése czéljából a kiküldött számvizsgáló bizottság számára részletes utasítást dolgozott ki.

Az 1895. október 20-án tartott rendkívüli közgyűlés a tisztviselők nyugdíj ügyét is megoldotta és örömmel jelenthető, hogy nyugdíj- és segély-alap most már 11.294 forint 12 krajczárt tesz ki.

A leszámoló VIII. vagyis 1891-iki évtársulat betéti könyvecskéit 1897. február hó 25-től kezdve délelőtti órákban fizetjük ki.

A nyereség felosztására vonatkozó javaslatunkat van szerencsénk elő terjesztetni. Javasoljuk, hogy a mérleg szerint kimutatott 77.947 frt 20 kr. tiszta nyereség alapszabályaink értelmében az egyes évtársulatok vagyon arányához képest osztassák fel, és pedig: a VIII. azaz 1891. évtársulatnak 16.724 frt 72 kr. a IX. azaz 1892. évtársulatnak 16.262 frt 88 kr. a X. azaz 1893. évtársulatnak 15.930 frt. 71 kr. a XI. azaz 1894. évtársulatnak 15.534 frt 71 kr. a XII. azaz 1895. évtársulatnak 9900 frt 50 kr. a XIII. azaz 1896. évtársulatnak 3693 frt 77 kr.

A felszámolás alá eső VIII. évtársulatnak összesen 333957 frt 39 kr. vagyona van, a melyből a 4500 betét mindegyikére 74 frt 19 kr. gyűjtött összeg esik.

A közgyűlés az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvényt egyhangulag megadta s Simonffy Imre indítványára az igazgatóságnak, különösen Zádor Lajosnak és Szántó Sámuelnek jegyzőkönyvileg fejezte a ki köszönetét.

Az igazgatóság jelentését valamennyi részében elfogadta, intézkedéseit jóváhagyta s a VIII. évtársulat szétosztandó vagyonának kifizetését 1897. febr. 25-től fogva állapította meg.

Az 1892-ben alakult IX. évtársulat felszámoló bizottságába megválasztottak: Aron Jenő, Kovács Mihály, Szent-Királyi Tivadar, Lovász János és Molnár Ferencz.

Az igazgatóságból kilépő Simonffy Imre, Kovács Gyula, Mihalovits István, Rochlitz Arthur, Vecsey Zoltán újból megválasztottak. Az elhalt Huber József helyére pedig Wolafka Antal lépett.

Felügyelő bizottsági rendes tagok lettek: Antolovics Gyula, Handtel Vilmos Kövy Lajos. Póttagok: Vágó Andor Konez Elek, Steinacker Sándor.

Nyilvános nyugtázás.

(Folytatás)

A debreczeni róm. kath. el. iskolákban a szegény gyermekek felruházására befolyt kegyes adományokról.

50—50 krt: Szakoleczay Hedvig, Kontsek Géza, Mayer Adolfné, ifj. Karay Ferencz, Füvesy Bertalan, Békéssy László, Haselmayer Istváné, olvhtl. Szabó Kálmán, Rösler R., N. N., Kleinráth János, olvhtl. Békés Lajos, Csataj fiuk, Benyáts fiuk, Neumann M., Nemes Kálmán, Vidovich Ernő, Schovanez Ágnes, Szabó Lajos, Tikos István, Thieszen H., Dr. Irinyi István, Irinyi Istvánka, Irinyi Istvánné, Irinyi B. és I., Nemes Kálmán, Rankay József, Kis Gyula, Konez Ákosné, Bertholy Pál, Pongrácz Jenő, Pongrácz Jenőné, Danilovics Elek, Gajzágó, Comanescu Sándorné, Kardos László, olvhtl. Bittó Sándor, Lamprecht Frigyes, Szendrő Sándor, Baloghné, Haselmayer Istvánné, N. N., öz. Hamar Károlyné, Jancsó Lajosné, Tóth Pál, Debreczeni Lajos, olvhtl. ifj. Boczkó Sámuel, Sz. S., Velcsics Ferencz, Boross József, Veskóczy Albert, Csáth Kálmán, Mráz F., Papler Ferenczné, Vámosy István, banktisztviselő, Kányaváry, Glavassovich, Nagy Lajosné, Mariska, N. N., Király Gyula, olvhtl. Szabó István, M. G., N. N., Sugár Gyuláné, Rásó György, Rosenfeld Salamon, Lesska, Csubrán Dezső, olvhtl. olvhtl. Dr. Bayer, Kvaszula Mátyás, Szojka Gyula, Kola János, Degenfeld Ottó, Horváth Pista, Péter Pál, öz. Félégyházi Jánosné, Mayering Gyula, Mayering Gyuláné, Emilia, Károly, Juliska, Danilovics Pál és János, Szifft Aladár, F. G., Vértesi István, Trázy György, Dr. Vedródy, Rohenberg, olvhtl. N. N., Papp János, olvhtl. Rochlitz Arthurné, Kuncz J. és Tsa. Donogán István, Kalmusz Rózsa, D. B. I., Czillich, Illés József, Szakmáry György, Czillich Frigyes, Szabó Miklós, Schager Károly, Antal Vinceze, Keresztyné, olvhtl. Örvényi Ottó, R. J. Z., Schovanez Vinceze, Endt Józsefné, Németi László, Kovács Márk, Csanak Margitka, Vecsey Imréné, Dr. Szalayné, Pusztay Sándorné, Gondy Károlyné, Kerekes Margit, N. N., Emma Blazsur, Füleky Pál, E. Gy., Tikos Istvánné.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Utazók.

Irta: Kozma Andor.

Kant Immanuel igen bölcs ember volt és nem utazott soha. Élt és halt Königsbergában és soha sem jutott eszébe, hogy ismeretei kibővítése végett a nyári vakáció alatt körülnézzen egyet Salzkammergutban.

Henri, a kornevilli márkai, ellenben egy bariton Planquette operettjében, semmi több, — s ime, sok ezer estén át dicsekszik már vele mindenfelé a világban, hogy: „Sokat utaztam, — soh-

sem haboztam.“ A márkai ur volt Itáliában cserkesz hazában, Algeriában, sőt bizonyosan Svájcban is. Ezzel nem dicsekszik mert ott már minden jommiss volt. Akik pedig még nem voltak, azok legalább szilárdan el vannak határozva, hogy le nem hunyják előbb örök álmra szemeiket, valameddig meg nem nézték az isteni Svájczot.

Es mit végez, mi nagyot alkot a derek márkai, aki oly sokat utazott és oly keveset habozott?

Saját bevallása szerint, semmit... „De megjövén, csak ünnepléssel, vig kedvteléssel, szeretkezéssel éltem én.“

Ezért valóban nem volt érdemes oly sokat utaznia.

Hazánk nagyjai e század első felében tanulmányaik befejezése végett, rendszeren egy nagyobb utat tettek nyugati Európában. A jóra való, kissé avultas s aggszüzies levendula illatos lehelő memoireok, majd valamennyiről konstatálják, hogy Dévénynél elhagyta a haza határait. S mikor ezt olvasom, nem tudom másként elképzelni a nemes hevílettel teljes távozót, csak úgy, amint Dévénynél leszáll a gyorskocsiról, még egyszer a haza felé fordul és tiszteletreméltó pózba vágva magát, ezt szavalja:

„Ha visszatérek, boldogulva hon, Hadd lássam népedet határidon.“

Ezeket az utazókat irigylem. Azt hiszem, nem követek még el hazaáulást, ha bevallom, hogy irigységem különösen Dévényen túl, Hainburg felé éri utol a gyorskocsit. Nemcsak azért, mert ott már — e század első felében — a szolgabíró-uralkodó technika az utolsó honi kátyuiban megreked és elmarad, ellenben esekélysarú és kevésporu német utak kezdődnek; de azért is, mert a lelkes magyar tanulmány-utazó itt már kezd belemelegedni a tanulás élvezetébe. Nem kétkem, hogy első gondolatom összehasonlítás a honi és a külföldi utak közt. — Ez összehasonlítás persze először leverőleg hat. — De hiszen a fiatal utazó majdan reformátora akar lenni a szeretett és elmaradt hazának. „Magyarországnak ilyen utja nem volt, hanem lesz!“ — ezt sugogja büszke lelkesedéssel, amíg kinéz a jó négy ló által tova ragadott gyorskocsiból.

A kocsinak valamely rendes, tiszta, szép osztrák városka körül eltörik a tengelye. Mig ezt a vagyonos, jól ruházott kovácsmester és módos legényei — valamennyien a lokális dalegyesületnek tagjai — megigazítják, lelkes hazánkfia körültekinthet a városkában. Biz a sokkal szebb, mint Czibakháza, pedig nincs is akkora. A péknél friss sós kiflit lehet kapni s a postamester ur újságot olvas a virágos kertjében „Magyarországon nem volt és nincs dalegyesület, sós kifli, újság és virágos kert, hanem lesz!“ — Gondolja magában a lelkes reformátor, a mikor újra felkapaszkodik a már rendbeszedett gyorskocsira.

Hát még a nagyobb városokban, hol stáció tartanak, mennyi ujat lát, hall és tapasztal az utazó fiatal magyar. Hányszor sóhajt fel a német, belga, francia, olasz, vagy angol haladottságot szemlélve és elmaradott honára visszagondolva. De mindannyiszor e lelkes refrénnel vigasztalja meg magát; „Nem volt, hanem lesz.“

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Özv. Nagy Istvánné Fekete Juliánna, Fekete János és Fekete Sára mint kiskoru Fekete István képviselője eladják 3591 sorszámu házas telküket Szolnoki Juliánna Bre-

cina Jánosné mint kiskoru Csapó Juliánna gyámjának 1500 frért.

2. Smid György eladja a debreczeni 6874 sz. tkvben foglalt Ondódi földjeit neje-nek született Jenes Juliánának 580 frért.

3. Özv. Silbermann Joachimné Brick Háni 1448. sorszámu házat eimházza leányai Adler Ignáczné, Silberman Regina és Silberman Eszternek.

4. Albert Istvánné úgy is mint kiskoru gyermekei gyámia és Albert Istvan Csokonai 1460. sorszámu 5100 trtra becsült házukat, Gulyás Géza és neje Tóth Juliánna pereczestutzi 657. sorszámu 2650 trtra becsült házukkal.

5. Szilágyi Lajos és neje Dobszai Mária tulajdonát képező 2851. sorszámu házat veszik Gulyás István és neje Domján Juliánna 1400 frért.

6. Kiss József és neje Nagy Juliánna 1 holt 950 □ öl területű szántóföldjét megveszi Kovács István 400 frért.

7. Sós Gábor és neje Barna Erzsébet a debreczeni 2837. sz. tkvben foglalt 7423. hrsz. ondódi földjüket megveszik Miskolczi István és neje Vedres Zsuzsánna 400 frért.

8. Nagy Bálint és neje Szodrai Sára megveszik Bencze István és neje Nagy Juliánna 413 3/4 □ öl területű csapókeri szőlőföldjüket 875 frért.

9. Zöld István és neje Zombor Eszter Kossuth utcai 240 sorszámu házukat ondódi földjével együtt eladják Nagy Lajos és neje Szegedi Eszternek 4500 frért.

10. Pávai Imre temető-utcai 3656. sorszámu házat megveszik Jánki István és neje Végh Mária 3000 frért.

11. Fekete Antal és neje Siteri Lidia libakertori 1191. sorszámu házas telküket eladják Szabó Lajos és neje Simon Rozáliának 1600 frért.

12. Jóna Dániel és neje Hegedűs Mária megveszik Pogári József 4 hold 1200 □ öl területű ujosztásu földjét 1400 frért.

13. Dézsi Sándor és neje Nádas Eszter boldogfalvai szőlőjét megveszik Tóth Péter és neje Pataki Zsuzsánna 800 frért.

14. Gombos János és neje Főrián Sára megveszik Fábrián Ede és neje Fischer Anna 244 1/2 □ öl területű csapókeri szőlőjüket a rajta levő házzal együtt 800 frért.

15. Kovács József 3101. sorszámu házának fele részét átruhazza neje született Molnár Juliánára 600 frt becsértékben.

16. Kis Juliánna Dézsi Lajosné 1416. sorszámu házának s ondódi földjeinek fele részét elajándékozta férje Dézsi Lajosra 1500 frt becsértékben.

17. Elek János és neje Tóth Zsuzsánna megveszik Bögre László és neje Szabó Sára 312 □ öl területű vénkerti szőlőjét a rajta levő épületekkel együtt 1780 frért.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 8 40
Budapest - Nagyvárad felé	d. u. 12 36
Budapest - Nagyvárad felé	este 10 31
P.-Ladány - Nagyvárad felé *)	d. u. 3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 15
Szatmár - M.-Sziget felé	d. u. 4 07
Szatmár - M.-Sziget felé	este 8 —
Szatmár - M.-Sziget felé	éjjel 3 05
Csak Szatmárig	reg. 5 30
Miskolcz - Kassa felé	reg. 8 25
Miskolcz - Kassa felé	este 8 10
Szerencs - S. - A. - Ujhely - Kassa felé	d. u. 4 02
	reg. 5 28
H.-Böszörmény - Búd- Sz.-Mihály-felé } vasártérről	reg. 5 51
	d. u. 3 57
	d. u. 4 10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-től)	reg. 4 42
	reg. 5 —
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-től	d. u. 4 12
	d. u. 4 24
Derecske - Nagy-Léta felé	reg. 8 35
Derecske - Nagy-Léta felé	d. u. 4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Debreczenbe érkezik:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 47
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v. . .	este	7 09
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Nagyvárad P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 12
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12 18
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 16
Csak Szatmárról	este	8 58
Kassa—Miskolc felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől .	déli	12 21

Debreczenbeérkezik.

Kassa—Miskolc felől	este	7 50
B.-Szt.-Mihály	vásártérre reg.	8 08
H.-Bössörmény felől	m. All. v.-hoz reg.	8 17
F.-Abony felől (vásártérre)	vásártérre este	6 40
F.-Abony	m. All. v.-hoz este	8 40
Óhat-Kócs-Polgár felől (vásártérre) .	d. u.	5 28
Óhat-Kócs-Polgár	d. u.	5 32
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 50
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 25
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	8 18

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv.	este	8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg.	5 45

Budapestről Debreczenbe indul:

A délután 3 ó. 47 p.-kor érk. szv.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	9 15

Berkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár	—	—
A kocsisjászó, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső három- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.

Legfinomabb rum,

melynek

literje 3 frt 20 krba került,

f. hó 23-tól kezdve

kis- és nagy mennyiségben

vb. Leldenfrost Ármin csődtömegéből

most már 1 frtért

lesz kapható.

173-1-1

Tömeggondnok.

Kunz József és Társa

ezégnél

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Február 1-től

az összes kirakatokban

kész női

fehérnemű kelengyék

kiállítása,

melynek megtekintésére a n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk.

90-100-13

Házvezetőnő.

Jó házból való, alföldi születésű, intelligens nő, hivatalnok özvegye, (keresztény), ki a háztartás minden ágában, valamint a külső gazdaság vezetésében is jártas, óhajtatott házánál, mint házvezetőnő alkalmazást. Ily minőségben már huzamosabb ideig volt biharmegyei tekintélyes uri háznál, miről a

legjobb bizonyítvánnyal

rendelkezik. Czime a kiadóhivatalban megtudható.

164-3-3

Eladó

a hüvelyes-utcza

1070. sorszámú ház

161-3-3

és

ondódi földje.

Felvilágosítást ad a tulajdonos távolléte miatt **Dr. Nagy Lajos ügyvéd Darabos-utca 984. sz. a.**

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

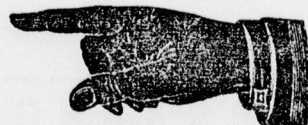
* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv.-társaság

Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Diszmu-könyvkötészet